

ВАТАНИМИЗ — КОСМОНАВТЛАР ВАТАНИ

БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗИ!

«КИЗИЛ УЗБЕКИСТОН»

УЗБЕКИСТОН КОМПАТИЯСИ
МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, УЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ
СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«КИЗИЛ УЗБЕКИСТОН» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО
КОМИТЕТА КОМПАТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО
СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР.

43-ИЙЛ ЧИҚИШИ
№ 187 (11.936)

Жума, 11 август 1961 йил.

Баҳоси 2 тийин.

ТИНЧЛИК ВА ХАЛҚАРО ХАВФСИЗЛИК МАНФААТЛАРИНИ КЎЗЛАБ

Ватанимиз улкан, жуда катта тарихий аҳамиятга эга бўлган қишлоқлар билан қамралган. Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Программасининг проекти миллион-миллион меҳнаткашларнинг жуда катта ватанпарварлик ифтихорини кўзатиб юборди. Хозирги пайтда рўй бераётган воқеаларнинг тарихий маъносини очиб берадиган аниқ ва пухта баён қилинган марксча-ленинча қондалар, порлоқ истиқбол очиб берадиган мардонавор режалар коммунизм учун курашаётган кишиларни, ақл-идрок ва адолатнинг тантанасига ишонувчи ҳар бир кишини тўққизлаштиради қўлдомайди. Тинчлик, Меҳнат, Озодлик, Тенглик, Бахт — Программанинг улус ва олийжаноб шоридирки, бу шор бизнинг замонамизда яшаб турган барча ақли расо кишилар томонидан қизғин маъқулланмоқда.

Совет Иттифоқининг граждани космонавт учувчи коммунист Герман Титов шу шор остида «Восток-2» космик кемасида мислииз сафар қилди. Жаҳонда энг илғор жаҳоннинг, коммунизм қураётган қаҳрамон қалбнинг вақили космик тезлик билан қитъалар ва океанлар устидан учиб ўтди. КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва Совет Иттифоқи Хукуматининг Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ва халқларига, барча мамлакатларнинг халқлари ва хукуматларига, бутун прогрессив инсониятга қарата чиқарган Мурожаатда бундай дейилди: «Бу қаҳрамонликда Совет Иттифоқининг, фан ва техникамининг, бутун халқ хўжалигинининг янги таъин қилдирилган — жаҳонда энг илғор соҳнадаги илмий-техник таъин буюв устидан қизғин ўз ифодасини топди».

Уртоқ Н. С. Хрушчевнинг радио ва телевидение орқали сўзлаган нутқида тинчликсевар социалистик давлатнинг ўсиб бораётган қуввати ва улусворлиги яна бир марта ёқини кўрсатиб берилди. Совет хукуматининг бошчилиги ички ва халқаро вазиятни чуқур анализ қилиб, Совет мамлакатининг хўжалик соҳасидаги муваффақиятларини батафсил қаратилди берди. Коммунизм қурувчиларининг ишлари раванг топиб, юксалмоқда. Кимки, ўз илмий-техник таъиннинг илмий-техник талабига амин бўлса, унинг ўз таъминини бошқа халқларга қўроқ куч билан мажбуран қабул қилдириши учун ҳолат қўлайди. Совет Иттифоқи ва бошқа ҳамма социалистик мамлакатлар империалистлар томонидан уруш бошлаб юборилишига мутлақо йўл қўймаслиги учун ҳамма қораларни кўрмоқдалар. Н. С. Хрушчев таъкидлаб айтганидек, «социалистик мамлакатлар, барча қардош коммунистик партиялар давлатлар ўртасида урушлар чикаришга қатъиян ва бутунлай қаршидирлар. Таъкид сибаситининг йўли — уруш эмас, балки тинч-тотув яшаш йўлидир».

Совет Иттифоқининг меҳнаткашлари, социалистик ҳамкорликдаги мамлакатларнинг халқлари, жаҳон жамоатчилиги империалистлар социализмга қарши, тинчликсевар халқларга қарши қўроқли кураш олиб бориш фикридан воз кечмаганликлари, улар коммунизмга душманлик билан жоисарак бўлиб янгида-янги қарбон фанларга ўйлаб чиқарилганликларини таъкидлаган Совет хукумати бошчилигининг сўзлари тўғрисида гоёт жиддий фикр қилинмоқдалар. Фактлар энг агрессив империалист доираларнинг коммунистик жаҳониятнинг тинч йўл билан қуриш планларини барбод этишни истаётганликларини кўрсатади.

Қўшма Штатлар монополиялари бошчилигидаги халқаро реакция гарбий герман империализмининг қайтадан тикланишига умид бўлади. Гарбий герман империализми эса, реваншчилик, босқинчилик мақсадларини сурбеларча тарғиб этмоқда, социалистик давлатларга қарши уруш қилишга аър бериб тайёрланмоқда. Гарб давлатларининг ҳоҳиши билан Европанинг марказида жаҳоннинг бошқа ҳар қандай раёнидаги қаратилган кўпроқ ёнувчи материал тўпланиб қолди. Бу ерда жаҳон урушининг яна алағаланиб кетиши хавфи туғилди.

Гарб давлатларининг агрессив доиралари жаҳонни дучор қилмоқчи бўлган хавфли боши берк кўчадан чиқиб йўли бор. СССР хукумати бу йўлни бир неча марта кўрсатиб берди ва совет таъкидлари бутун дунёда ҳаммага

маълум бўлиб қолди. Совет хукумати, бир томондан, Германия билан уруш ҳолатида бўлган барча давлатлар билан, иккинчи томондан, иккала герман давлати — Германия Демократик Республикаси ва Германия Федератив Республикаси билан сулҳ шартномаси тузишни таъкид этмоқда. Совет хукуматининг фикрича, иккита сулҳ шартномасини ҳам тузиш мумкин. Бу шартномаларнинг бирини Германия Демократик Республикаси билан, иккинчисини эса Германия Федератив Республикаси билан тузиш мумкин. Шу билан бирга ҳар иккала шартномада асосий қондалар Европанинг марказидаги вазиятни нормаллаштиришга қаратилиши керак.

Жаҳон жамоатчилигининг кенг доиралари, бир қанча давлатларнинг хукуматлари ва раҳбар доиралари совет таъкидларини яхши англаб, қўллаб-қувватламоқдалар. Германиянинг шарқидagi ҳамма қўшнлари бу таъкидларга қўшилдилар. Германия Демократик Республикаси хукумати ҳам бу таъкидларга розидир. Варшава шартномасида қатнашувчи мамлакат коммунистик ва ишчи партиялари Марказий Комитетлари биринчи секретарларининг 3-5 августда Москвада бўлиб ўтган Кенгаши қатнашчилари Германия билан сулҳ шартномаси тузиш ва шу асосда Гарбий Берлиндаги аҳволни нормаллаштириш тўғрисидаги масалани қўллаб-қувватлаш пайти келган ва бу масалани ҳал этишни кечиктириш мумкин эмас, деб таъкидладилар.

Аммо Гарб давлатлари оқидон таъкидларини рад этмоқдалар ва айни бир вақтда Германия масаласини тинч ҳал этиш тўғрисида ҳеч қандай таъкид қилмадилар. Бу, Улар социалистик мамлакатларнинг тинчликсеварлигини қўзда тутган ташаббусига жавобан жон таласида уруш ваҳимасини аъл олдиришмоқдалар ва қилчиларини яланғочламоқдалар.

Жамоатчилигининг кенг доиралари АҚШ президенти Кеннедининг яқинда сўзлаган нутқи «соҳу уруш»нинг аъл олдиришга, халқаро вазиятни кескинлаштиришга қаратилган нутқ деб ҳисобладилар. Кўп шарҳчиларнинг фикрича, бу нутқ билан Даллеспинг сўзлар босқинчи келтириб қўйиш сибасити тарафдорларининг энг ашаддий таъкидлари ўртасида сира фарқ йўқ.

Уртоқ Н. С. Хрушчев радио ва телевидение орқали сўзлаган нутқида таъкидлаб ўтганидек, ҳозир тарқиб топан вазиятда ҳақиқатга тик қараш зарур. Гарб давлатлари Германия билан келишилган асосда сулҳ шартномаси тузишдан бош тортиб, уруш қилимас деб таъкид солмоқдалар ва билдан Германия Демократик Республикаси билан сулҳ шартномаси тузманглар, деб талаб қилмоқдалар. Улар ўз айтганларини социалистик лагернинг куч-қудрати билан қўллаб-қувватламоқдалар.

Ҳақиқат бизнинг томонимизда эканлигини яхши биламиз. Барча совет кишиларининг КПСС Программаси проектини гоёт баланд руҳ билан қўлиб олганликлари ва космосда қўлга киритилган янги галаба меҳнаткашларининг гайрат ва ташаббусини қулайтириб юборганлиги бунинг исботи эътиди. Социалистик Ватанимизнинг ва бутун социалистик лагернинг куч-қудрати — ер юзидида тинчликни сақлашнинг гарови, коммунизм қуриш планларини муваффақиятли бажаришнинг гаровидир.

«ПРАВДА» нинг 9 августдаги бош мақоласи).

Москва, Внуково аэродромида совет халқининг қаҳрамон ўғли космонавт-учувчи майор Герман Степанович Титовни тантанали кўтиб олиш пайти.

А. Стужин фотоси (ТАСС фотохроникаси).

тик лагердаги мамлакатларга мажбуран қабул қилдиришмоқчи бўладилар.

Совет Иттифоқи Гарб давлатларининг ақл-идрок билан иш қилишга ва ўзи билан биргаликда сулҳ шартномаси тузишга тайёр эканлигини айтишга даъват этмоқда. Совет Иттифоқи бу масала юзасидан Гарбининг мулоҳазаларини гоёт пухта муҳокама қилишга тайёрдир ва Гарб давлатларининг қонуний манфаатларини камситишга андаккина бўлса ҳам иштило маъриф, илмий жаҳон урушидан кейин вужудга келган чегараларни ўзгартиришга ҳаракат қилмаётган ва Гарбий Берлинни бирор даражада блокада қилиш ниятида эмас. Бизнинг сибаситимиз — тинчлик сибаситидир. Аммо биз шайланб туришимиз ва Ватанимизнинг мудофасини мустаҳкамлаш учун конкрет чоралар қўришимиз, Ватанимизнинг куч-қудратини оширишимиз керак.

Уртоқ Н. С. Хрушчев совет халқига мурожаат қилиб, бундай леги: «Сизларни ишонтириб шуни айтмоқчиманки, КПСС Марказий Комитети ва Совет хукумати уруш бошланишига йўл қўймаслиги учун қўллардан келган ҳамма чораларни кўрмоқдалар ва кўрадилар. Ленин ҳамма нарса ҳам бизга боғлиқ бўла бермайдилар. Агар империализм ўйлаб турмай қаратилганлиги журъатлангилар, ҳарбий авантюрани бошлаб юзладилар пайт ҳақиқатдан келиб қолса, у ҳолда бутун дунё учун жуда хатарли ҳолат рўй бериши мумкин».

КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари, СССР Министрлар Совети Раисининг радио ва телевидение орқали сўзлаган нутқини мамлакатимизнинг меҳнаткашлари қизғин маъқулладилар. Корхоналарда оммавий митинглар ва йиғилишлар ўтказилганлиги тўғрисида Москвага хабарлар келиб турмоқда. Совет халқи партия ва хукуматининг ички ҳамда таъкид сибаситини, Ватанимизнинг хўжалик ва мудофаа қувватини мустаҳкамлаш тадбирларини илтифат билан маъқулламақда. Қўшма мудофаа корхоналарининг коллективлари мамлакатнинг мудофаа қувватини мустаҳкамлашга қўшадиган ҳиссаларини қўлайтириш учун етти соатлик иш қилишдан саккиз соатлик иш қилишга ўтишга рухсат беришни партия ва хукуматдан илтимос қилмоқдалар.

Ҳақиқат бизнинг томонимизда эканлигини яхши биламиз. Барча совет кишиларининг КПСС Программаси проектини гоёт баланд руҳ билан қўлиб олганликлари ва космосда қўлга киритилган янги галаба меҳнаткашларининг гайрат ва ташаббусини қулайтириб юборганлиги бунинг исботи эътиди. Социалистик Ватанимизнинг ва бутун социалистик лагернинг куч-қудрати — ер юзидида тинчликни сақлашнинг гарови, коммунизм қуриш планларини муваффақиятли бажаришнинг гаровидир.

«ПРАВДА» нинг 9 августдаги бош мақоласи).

ГАЗЧИЛАРНИНГ МЕҲНАТ САЛЮТИ

Узбекистон пойтахтида «Восток-2» йўлдош кемасининг космосга қилган мислииз парвози шарафига байрам салюти берилган пайтда Чимкентда Бухоро газининг ёрқин машъали ёна бошлади. Қардош Қозғистоннинг сановат корхоналари Узбекистондан биринчи марта арзон йилги оқиллар, 112 километр узунликтаги Тошкент—Чимкент газ қурувнинг қурувчилари зағори ёнлиги янги магистрალი муддатидан 50 кун олдин қурилиб бўлганлиги ҳақида рапорт бердилар.

Қурувчиларнинг олдинги колонналари ҳозир Газли—Урал газ қурув трассасига йўл олдилар. Улар КПСС XXII съезди очилаётган мунғача Қизилқум чўли орқали бу гигант газ магистралининг дастлабки 60 километрини қуриб бўлиш мажбуриятини олдилар. (ЎзТАГ).

ХОРАЗМДА ЯНА БИР МАШЪАЛ

Хоразм чорвадорлари орасида Қўшқўпир районидagi Ленин номидаги колхознинг сўт соғувчиси Зинда Курёзованинг номи машҳур бўлиб кетди. Бу олдий меҳнаткаш аёл партиянинг сибаситида муносиб меҳнат соғваси таъйинланди. Зинда Курёзовага 14 ситир беришдан ҳозиргача 4 тоннадан сермой сўт соғиб олди. Йил охиригача у яна 2400 килограммдан сўт соғиб олмоқчи. Бу эса, Амударё кўли оқиндаги хўжаликлар учун энг юқори — рекорд кўрсаткичдир.

ЧУЛ ҚАҲРАМОНЛАРИ

АНДИЖОН («Қизил Узбекистон» муҳбири). Жомашўй қуриш-монтаж қонтрасининг коллектив янги ерларни ўзлаштириш соҳасида жонбозлик кўрсатиб меҳнат қилмоқда. Улар бу йил пландагидан аниқ кўп — жами 723 гектар янги ерни қишлоқ хўжалик оборотига киритдилар. Уй-йўл қуриш етти ойлик пани охириги бажарилиди. Ўзлаб меҳнаткорлар қўли ўзлаштирилди чинакам қаҳрамонлиги намуналарини кўрсатмоқдалар. Қаландаров, Комилов, Икромов, Минаев ўртоқлар 1962 йил ҳисобига ишлатмоқдалар.

КПСС Программаси ва Устави проектларининг тексти брошюра қилиб чиқарилди

Узбекистон давлат нашриёти «Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Программасининг проекти» брошюрасининг, шунингдек «Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Уставининг проекти» брошюрасининг ўзбек тилига таржимасини нашр этди. Брошюралар кўп тиражда чиқарилиди. (ЎзТАГ).

Н. С. Хрушчев ва Г. С. Титов Внуково аэродромида.
А. Ахломов ва М. Харлампиев фотоси («Известия»дан)

Илғорларга мукофот

Узбекистон ССР колхоз, совхозларининг ва ишлаб чиқариш илғорларининг 1960 йил СССР Халқ хўжалик ютуқлари вистанасида иштирокига яқин эълолиди. 50 дан ортиқ хўжалик дипломи ва беш коллектив мукофот олди. Пахтачиликда комплекс механизацияни муваффақиятли жорий этганлиги учун «Малин» совхозига 10 минг сум миқдорда пул мукофоти берилди.

Қишлоқ хўжалик илғорларидан 550 киши медал ва қимматли совғалар билан мукофотланди. Улардан 75 киши мўл ҳосил етиштирган маккажўхориқоридир. 240 гектар тоқорнинг ҳар гектаридан 220 центнердан узум ҳосили олган Самарқанд раёнидаги «Ленин» колхозига фахрий диплом топирилди. Ҳаммаси бўлиб Узбекистон соҳибкорларидан 93 киши мукофотланди.

И. АРТЕМЬЕВ.

БУЮК ҒАЛАБА МУНОСАБАТИ БИЛАН ТАБРИКЛАР

Чет эл давлат арбобларидан Москвага, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев номига, КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советига космик забт этишда эришилган порлоқ ғалаба муносабати билан совет халқини, космонавт-учувчи Г. С. Титовни табриклар юборилган телеграммалар ҳамон келиб турмоқда.

Хитой Халқ Республикаси Давлат кеңашининг бош министри Чжоу Энь-лай, Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Владислав Гомуля, Польша Халқ Республикаси Давлат кеңашининг раиси А. Завалский ва Польша Халқ Республикаси Министрлар Совети раиси Ю. Цирпаневич, Чехословакия Компартиясининг Марказий Комитети ва Чехословакия Социалистик Республикаси хукумати, Корея Меҳнат партияси Марказий Комитетининг раиси, Корея Халқ Демократик Республикаси Министрлар кабинетининг раиси Ким Ир Сен, Мўғулистон Халқ революцион партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари, Мўғулистон Халқ Республикаси Министрлар Советининг раиси Ю. Целенбал ва Мўғулистон Халқ Республикаси Буюк халқ хўжалик президиумининг раиси Ж. Самбу, Германия Демократик Республикаси Министрлар Советининг раиси Отто Гроувель, Венгрия Халқ Республикаси Президиумининг раиси Иштван Доб, Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Янош Кадар, Венгрия революцион ишчи-деҳқон хукуматининг раиси доктор Ференц Мюниш, Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Тодор Живков, Болгария Халқ Республикаси Халқ мажилиси президиумининг раиси Димитр Ганев, Болгария Халқ Республикаси Министрлар Советининг раиси Антон Югов, Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий Комитети, Германия Демократик Республикаси Давлат кеңашини ва Министрлар Совети таъриномна юбордилар.

Пальмиро Тольяттидан, Германия Компартияси Марказий Комитетининг раиси В. Г. Гроувель, Франция Коммунистик партияси Миллий кеңашининг секретариатидан, Финляндия Коммунистик партияси Марказий Комитети, Австрия Коммунистик партияси Марказий Комитети, Канада Коммунистик партияси Миллий ишчи партияси Марказий Комитети, бир қанча коммунистик партиялардан самимий табриклар елинди. (ТАСС).

РУМИНИЯ ДЕЛЕГАЦИЯСИ МОСКВАГА ҚАЙТИБ КЕЛДИ

КПСС Марказий Комитети ва Совет хукуматининг таъкидига мувофиқ, расмий визит билан келган Руминия ишчи партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари, Руминия Халқ Республикаси Давлат кеңашининг раиси Уртоқ Георге Георгиу-Деж бошлиқ Руминия Халқ Республикасининг партия-хукумати делегацияси Совет мамлакатига бўйлаб қилган сафаридан 10 августда Москвага келди. Румин дўстларимиз Ленинград, Тбилиси ва Киевда бўлдилар. (ТАСС).

Т. Д. ЛИСЕНКО — АКАДЕМИЯ ПРЕЗИДЕНТИ

В. И. Ленин номидаги Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик академиясининг умумий йиғилиши

8-августда Москвада В. И. Ленин номидаги Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик фанлари академияси ҳақиқий аъзолари ва корреспондент аъзоларининг умумий йиғилиши очилди. Академик И. П. Лобанов СССР Госплани раисининг ўринбосари қилиб тайинланганлиги муносабати билан умумий йиғилиш уш академиянинг президенти вазифасидан озод қилиди. Академик Т. Д. Лисенко бир овоздан академиянинг президентлигига сайланди.

Академик Д. Д. Брежневнинг илтимосига кўра, у академиянинг биринчи вице-президенти вазифасидан озод қилинди. Биринчи вице-президент қилиб академик А. Н. Аско-ченский сайланди. Академик М. А.

Ольшанский СССР қишлоқ хўжалик министри қилиб тайинланганлиги муносабати билан у вице-президентлик вазифасидан озод қилинди. Умумий йиғилиш академик К. И. Скрябиннинг касаллиги туфайли вице-президентлик вазифасидан озод қилиш тўғрисидаги илтимосини қондирди. Академиянинг вице-президентлари қилиб академиклар И. А. Будаев ва И. С. Варуцкая сайландилар. Умумий йиғилиш СССР Қишлоқ хўжалик министри М. А. Ольшанскийнинг «Қишлоқ хўжалик фанларининг вазифалари тўғрисида»ги докладыни муҳокама қилди. Йиғилиш ўз ишчи давом эттирмоқда.

МОСКВА. Внуково аэродромида совет халқининг қаҳрамон ўғли космонавт-учувчи майор Герман Степанович Титовни тантанали кўтиб олиш пайти.
А. Стужин фотоси (ТАСС фотохроникаси).

